

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 10. decembrī
(OR. en)

14744/21

**Starpiestāžu lieta:
2021/0402 (COD)**

**EDUC 413
JEUN 157
SOC 733
EMPL 551
DIGIT 188
COMPET 904
RECH 561**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2021) 770 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES IETEIKUMS par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2021) 770 *final*.

Pielikumā: COM(2021) 770 *final*

Briselē, 10.12.2021.
COM(2021) 770 final

2021/0402 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS

par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā

{SWD(2021) 367 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

- **Priekšlikuma pamatojums un mērķi**

Komisijas priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena Komisijas politikas pamatnostādņēs¹ puda nodomu “likvidēt šķēršļus attiecībā uz izglītību un uzlabot piekļuvi kvalitatīvai izglītībai”, uzsverot, cik svarīga ir iekļaujoša un kvalitatīva mūžizglītība, kā noteikts Eiropas sociālo tiesību pīlārā². Pēc tam Komisija ierosināja pieņemt stratēģiju nolūkā palīdzēt cilvēkiem attīstīt prasmes strauji mainīgajā darba tirgū un Eiropas Prasmju programmā³ (pieņemta 2020. gada jūlijā) paziņoja par jaunu iniciatīvu attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Komisija 2020. gada septembra paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam⁴ nāca klajā ar priekšlikumu Padomes ieteikumam par atbalstu uzticības veidošanai mikroapliecinājumiem visā Eiropā. Paziņojumā teikts, ka ieteikuma mērķis būtu panākt, lai līdz 2025. gadam tiktu veikti visi nepieciešamie ar mikroapliecinājumiem saistītie pasākumi. Tāpēc Komisijas 2021. gada darba programmā⁵ saistībā ar pamatmērķi “Mūsu eiropeiskā dzīvesziņa”⁶ ir iekļauta Eiropas mēroga pieeja attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Priekšlikums Padomes ieteikumam par mikroapliecinājumiem ir publicēts kopā ar Komisijas priekšlikumu Padomes ieteikumam par individuālajiem mācību kontiem.

(1) Ar ierosināto ieteikumu risināmās problēmas

Eiropas iedzīvotājiem ir pastāvīgi jāatjaunina savas zināšanas, prasmes un kompetences, lai novērstu plaisu starp iegūto izglītību un apmācību un strauji mainīgā darba tirgus prasībām.

Covid-19 krīzes dēļ ir strauji pieaudzis pieprasījums pēc īsām, pielāgotām mācību iespējām⁷. Šis pieprasījums pēc jauniem mācību veidiem ir attiecīgi veicinājis interesi par “mikroapliecinājumiem”, kas apliecina šajās nelielā apjoma mācībās gūtās pieredzes rezultātus.

Paredzams, ka, atveseļojoties no pandēmijas, kā arī turpmākajos gados šis pieprasījums turpinās pastāvēt. Zaļā un digitālā pārkārtošanās, ko sekmē finansēšanas programma *Next Generation EU*, ir radījusi arī jaunu pieprasījumu pēc kvalifikācijas celšanas un pārkvalificēšanās pakalpojumiem, kurus vēlas saņemt izglītojamie, darba ņēmēji un darba meklētāji. Šie izglītojamie, darba ņēmēji un darba meklētāji vēlas nodrošināt savu nodarbinātību un karjeras izaugsmi. Viņi arī vēlas, lai viņiem būtu iespēja turpināt izglītoties un mācīties personiskās attīstības nolūkā.

Visdažādākie publiskie un privātie pakalpojumu sniedzēji, reaģējot uz pieprasījumu pēc elastīgākiem, uz izglītojamajiem orientētiem izglītības un apmācības veidiem, Eiropā un pasaulē strauji attīsta mācību iespējas, kuru apjoms ir mazāks nekā tradicionālajām kvalifikācijas ieguves programmām. Šāda izglītība un apmācība ir raksturojama kā mūžizglītība un plaštēruma izglītība, kas norit dažādās vidēs (darbā, mājās, gan to cilvēku

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_lv_0.pdf.

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/social-summit-european-pillar-social-rights-booklet_lv.pdf.

³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223#upskilling>.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>.

⁵ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_commission_work_programme_en.pdf.

⁶ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/2021_commission_work_programme_en.pdf.

⁷ *Cedefop*, 2020. *Coronavirus boosts interest in online learning* [Koronavīruss palielina interesi par mācīšanos tiešsaistē].

vidū, kuri jau strādā, gan to vidū, kuri pašlaik nestrādā⁸). Mikroapliecinājumi ļauj mērķtiecīgi un elastīgi apgūt un atzīt zināšanas, prasmes un kompetences, lai nodrošinātu atbilstību jaunajām vajadzībām sabiedrībā un darba tirgū. Svarīgi ir tas, ka ar mikroapliecinājumiem netiek aizstāti tradicionālie kvalifikācijas ieguves veidi. Ar tiem var papildināt tradicionālās kvalifikācijas ieguves programmas un nodrošināt mūžizglītības iespēju visiem. Ņemot vērā mikroapliecinājumu elastību, tos var izstrādāt un nodrošināt dažādi pakalpojumu sniedzēji dažādās formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās vidēs.

Līdz šim nav ieviesta vienota mikroapliecinājumu definīcija, kā arī nav noteikti standarti to aprakstīšanai un atzīšanai. Tādēļ pastāv bažas par to vērtību, kvalitāti, atzīšanu, pārredzamību un “pārnesamību” (pārnesamību starp izglītības un apmācības nozarēm un to ietvaros, kā arī darba tirgū un starp valstīm)⁹. Tas ierobežo uzticēšanos, izpratni, plašāku pieņemšanu un ieviešanu, kas savukārt vājina mikroapliecinājumu potenciālu atbalstīt elastīgus mācīšanās un karjeras ceļus.

Mikroapliecinājumus var izmantot arī kā daļu no mērķtiecīgiem pasākumiem, lai atbalstītu iekļautību un plašākam izglītojamo lokam atvieglotu piekļuvi izglītībai, apmācībai un karjeras iespējām. Šis plašākais izglītojamo loks ietver nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piem., personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkus, mazkvalificētus cilvēkus, minoritātes, migrantu izcelsmes cilvēkus, bēgļus un cilvēkus, kuriem ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociāli un ekonomiski nelabvēlīgas situācijas dēļ). Mikroapliecinājumus var arī mērķtiecīgi izmantot, lai risinātu problēmas izglītības un apmācības sistēmās un darba tirgos, citstarp novērstu ar dzimumu saistītus aizspriedumus un citus diskriminējošus stereotipus (piem., attiecībā uz studiju izvēli, kā arī izglītības praksē un materiālos) un atvieglinātu pāreju no skolas uz darba dzīvi.

Priekšlikuma mērķis un tvērums

Kopumā Komisijas priekšlikums Padomes ieteikumam par mikroapliecinājumiem palīdzēs īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāra 1. un 4. principu, paplašinot mācību iespējas visiem un sekmējot elastīgākus mācīšanās veidus visa mūža garumā, kā arī atbalstot tiesības uz savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību, lai uzlabotu nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes, citstarp tiesības saņemt atbalstu apmācībai un pārkvalifikācijai.

Konkrētāk, priekšlikuma mērķi ir šādi:

- dot cilvēkiem iespēju apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas panākumu gūšanai mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā, lai viņi varētu pilnībā gūt labumu gan no sociāli taisnīgas atveseļošanas no Covid-19, gan no taisnīgas pārkārtošanās uz zaļo un digitālo ekonomiku;
- atbalstīt mikroapliecinājumu sniedzēju sagatavotību, lai uzlabotu mācību piedāvājuma elastību nolūkā dot cilvēkiem iespēju veidot personalizētus mācīšanās un karjeras ceļus;

⁸ ESAO (2021), [“Micro-credential innovations in higher education: Who, What and Why?”](#) [“Mikroapliecinājumu inovācijas augstākajā izglītībā: kurš, kas un kāpēc?”], *OECD Education Policy Perspectives*, Nr. 39, *OECD Publishing*, Parīze.

⁹ Eiropas Komisija (2020). [Final report: A European approach to micro-credentials](#). *Output of the Micro-credentials Higher Education Consultation Group*.

- veicināt iekļautību un vienlīdzīgas iespējas, palīdzot sasniegt noturību, sociālo taisnīgumu un labklājību visiem demogrāfisko pārmaiņu kontekstā un visos ekonomikas ciklu posmos.

Lai sasniegtu šos mērķus, priekšlikumā Padomes ieteikumam ir izklāstīta Eiropas pieeja, iesakot dalībvalstīm:

- piemērot vienotu ES definīciju, standartus un galvenos principus attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi, izdošanu un pārnesamību;
- attīstīt mikroapliecinājumu ekosistēmu;
- īstenot mikroapliecinājumu sniegtās iespējas, lai atbalstītu mūžizglītību un nodarbināmību.

Mērķis ir izstrādāt, izmantot un salīdzināt mikroapliecinājumus starp dalībvalstīm, ieinteresētajām personām un dažādiem pakalpojumu sniedzējiem (sākot no izglītības un apmācības iestādēm līdz privātiem uzņēmumiem) saskaņotā veidā dažādās nozarēs, jomās un valstīs.

Priekšlikuma mērķis ir atbalstīt ar mikroapliecinājumiem saistīto darbu, ko pašlaik veic dalībvalstis, ieinteresētās personas un dažādas pakalpojumu sniedzēju grupas visā ES. Priekšlikumā tiek piedāvāti svarīgi resursi un norādījumi šiem pakalpojumu sniedzējiem un citām personām, kas ir ieinteresētas mikroapliecinājumu izpētē. Šie svarīgie resursi un norādījumi konsekventi un saskaņoti veicinās mikroapliecinājumu vērtību, kvalitāti, atzišanu, pārredzamību, pārnesamību un ieviešanu. Tādējādi tie sekmēs mūžizglītības kultūru un palielinās cilvēku nodarbināmību.

Priekšlikumā pilnībā ņemta vērā mikroapliecinājumu daudzveidība un elastīgums. Tādēļ priekšlikumā nav ierosināts izveidot jaunas mikroapliecinājumu sistēmas vai veidus. Tā mērķis ir atbalstīt dalībvalstu un pakalpojumu sniedzēju gatavību: i) izmantot mikroapliecinājumu sniegtās iespējas, lai uzlabotu mūžizglītību, un ii) maksimāli izmantot esošos instrumentus mikroapliecinājumu izstrādei.

Priekšlikuma mērķis nav aizstāt pašreizējos dalībvalstu procesus izglītības un apmācības, nodarbinātības vai darba tirgu organizēšanā. Mikroapliecinājumi tos papildina. Turklāt Padomes ieteikuma priekšlikuma pamatā ir spēkā esošie noteikumi par administratīvajiem procesiem un pārvaldības mehānismiem valsts un iestāžu līmenī (piem., attiecībā uz kvalitātes nodrošināšanas un atzišanas procesiem). Tajā arī ieteikts vajadzības gadījumā šos procesus un mehānismus pielāgot.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Ierosinātais Padomes ieteikums ir saskaņots ar citām Savienības iniciatīvām, kas vērstas uz mūžizglītību un nodarbināmību, un papildina tās.

Papildinot paziņojumu par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam¹⁰ un Eiropas Prasmju programmu¹¹, 2021. gada 4. martā tika pieņemts Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>.

¹¹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223#upskilling>.

plāns¹². Šajā rīcības plānā mikroapliecinājumi ir minēti kā novatorisks instruments, kas “var atvieglot elastīgus mācīšanās ceļus un atbalstīt darba ņēmējus darbā vai profesionālo pārmaiņu laikā”. Mikroapliecinājumiem arī būs svarīga nozīme, palīdzot sasniegt 2030. gada mērķi, proti, nodrošināt, ka 60 % no visiem pieaugušajiem katru gadu piedalās apmācībā. Tas ir viens no trim ES pamatmērķiem, kurus ES līderi atzinīgi novērtēja Portu sociālajā samitā¹³, 2021. gada 8. maijā pieņemot Portu deklarāciju¹⁴, un Eiropadomes 2021. gada 25. jūnija secinājumos¹⁵.

Priekšlikums Padomes ieteikumam par mikroapliecinājumiem tiks pieņemts vienlaikus ar Komisijas priekšlikumu Padomes ieteikumam par individuālajiem mācību kontiem. Abu darbību mērķis ir dot cilvēkiem iespēju attīstīt prasmes un nodrošināt to atzīšanu visa mūža garumā.

Komisija pieņēma arī Komisijas ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (“EASE” ieteikums)¹⁶. Šā ieteikuma mērķis bija atvieglot profesionālās pārmaiņas un sekmēt ekonomikas atveseļošanu no Covid-19, kurā tiktu radīts daudz jaunu darbvietu, jo īpaši atbalstot kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas iespējas. Šajā kontekstā īsiem mācību kursiem, jo īpaši tiem, kuru apguve apliecināta ar mikroapliecinājumiem, var būt svarīga nozīme darba ņēmēju nodarbināmības uzlabošanā.

Padome 2021. gada 18. februāra Rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030)¹⁷ aicina:

“Nostiprināt augstākās izglītības un profesionālās izglītības un mācību sistēmu būtisko lomu mūžizglītības atbalstīšanā un daudzveidīgākas studentu sabiedrības uzrunāšanā. Mikroapliecinājumu koncepcijas analīze un mikroapliecinājumu izmantošana var palīdzēt paplašināt mācīšanās iespējas un varētu stiprināt augstākās izglītības un PIA lomu mūžizglītībā, nodrošinot elastīgākas un modulārākas mācīšanās iespējas un piedāvājot iekļaujošākus mācīšanās ceļus.”

Padome savos secinājumos par to, kā ar taisnīgumu un iekļautību izglītībā un mācībās veicināt panākumus izglītībā ikvienam¹⁸, aicina dalībvalstis:

“[V]eicināt mācību iespēju nodrošināšanu visiem izglītojamajiem, lai viņi varētu iesaistīties elastīgos izglītības un mācību veidos visa mūža garumā, tostarp, validējot iepriekšēju mācīšanos — arī tādu, kas notikusi gan neformālā un ikdienējā vidē, gan izmantojot elastīgas pieejas, — un arī izpētot koncepciju par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem un tās izmantošanu, tomēr vienlaikus neapdraudot pilnu studiju programmu pamatprincipu sākotnējā izglītībā un mācībās.”

¹² C(2021) 102 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/economy-works-people/jobs-growth-and-investment/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-action-plan_lv.

¹³ Portu deklarācija, paziņojums presi: <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

¹⁴ <https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>.

¹⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7-2021-INIT/lv/pdf>.

¹⁶ C(2021) 1372 final;

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32021H0402>.

¹⁷ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021G0226(01)&from=LV).

¹⁸ OV C 221, 10.6.2021.; [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610(01)).

Tā arī uzsver, ka *“augstākā izglītība (..) var arī vairāk iesaistīt pieaugušos, veicināt profesionālo pilnveidi un pārkvalifikāciju un piedalīties mūžizglītībā, piedāvājot elastīgas alternatīvas pilna apmēra programmām, izpētot koncepciju par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem un izmantojot to”*.

Padome savos secinājumos par iniciatīvu “Eiropas universitātes”¹⁹ aicina Komisiju un dalībvalstis *“kopīgi izpētīt pasākumus, kas jāveic, lai varētu testēt mikroapliecinājumu izmantošanu augstākajā izglītībā, kas palīdzētu paplašināt mācīšanās iespējas un stiprinātu augstākās izglītības iestāžu lomu mūžizglītībā”*.

Padomes 2020. gada 24. novembrī pieņemtajā Ieteikumā par profesionālo izglītību un apmācību (PIA) ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai²⁰ Komisija tiek aicināta: *“Kā ierosināts Eiropas Prasmju programmā, kopā ar dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp EKI Konsultatīvās grupas kontekstā, izpētīt mikroapliecinājumu koncepciju un izmantošanu, arī PIA jomā.”*

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ierosinātais Padomes ieteikums ir saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD)²¹ 165. un 166. pantu.

LESD 165. panta 1. punktā ir noteikts, ka Savienība, veicinot dalībvalstu sadarbību un vajadzības gadījumā atbalstot un papildinot to rīcību, sekmē pilnvērtīgas izglītības attīstību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par mācību saturu un izglītības sistēmu organizāciju. LESD 165. panta 2. punktā ir precizēts, ka Savienības rīcības mērķis izglītības jomā daļēji būs *“veicināt studentu un mācītspēku mobilitāti, inter alia veicinot diplomu un mācību laika akadēmisku atzīšanu”*.

LESD 166. panta 1. punktā ir noteikts, ka Savienība *“īsteno arodmācību politiku, kas atbalsta un papildina dalībvalstu rīcību, pilnīgi respektējot dalībvalstu atbildību par arodmācību saturu un organizāciju”*.

LESD 149. pants apvienojumā ar 292. pantu nosaka juridisko pamatu koordinētai nodarbinātības stratēģijai un kvalificēta, apmācīta un pielāgoties spējīga darbaspēka veicināšanai. LESD 149. pantā ir paredzēts, ka var pieņemt *“veicināšanas pasākumus, lai rosinātu dalībvalstu sadarbību un atbalstītu to rīcību nodarbinātības jomā, uzņemoties iniciatīvas, kas vērstas uz informācijas apmaiņas un labākas prakses attīstīšanu, sniedzot salīdzinošu analīzi un padomus, kā arī veicinot jaunas pieejas un izvērtējot pieredzi, jo īpaši izmantojot izmēģinājuma projektus”*.

Šajā priekšlikumā pilnībā ir ņemta vērā dalībvalstu atbildība par to izglītības un apmācības sistēmu (citstarp attiecībā uz mācību saturu un kultūras un valodu daudzveidību) un nodarbinātības un darba tirgu organizēšanu. Šis priekšlikums atspoguļo ES papildinošo un atbalstošo lomu un to, ka Eiropas sadarbība šajās sistēmās ir brīvprātīga. Iniciatīvā ir pilnībā ievērotas Savienības kompetences.

¹⁹ OV C 221, 10.6.2021.; <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8658-2021-INIT/lv/pdf>.

²⁰ OV C 417, 2.12.2020., 1. lpp.; [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020H1202\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32020H1202(01)).

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex:12012E/TXT>.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Šā priekšlikuma mērķis ir atbalstīt un uzlabot mikroapliecinājumu izpēti un izstrādi, kas pašlaik tiek veikta dalībvalstīs, pilnībā ievērojot subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. panta 3. punktā, atstājot dalībvalstu ziņā lēmumu pieņemšanu par apjomu un īstenošanas veidu.

Dalībvalstis ir pilnībā un galvenokārt atbildīgas par mācību saturu un to izglītības, apmācības un nodarbinātības, kā arī darba tirgus sistēmu organizāciju. Tomēr dažādās valstīs un nozarēs izmantotie mikroapliecinājumi ievērojami atšķiras, kā arī pastāv atšķirīgas pieejas attiecībā uz to definēšanu, formātu un citiem raksturlielumiem. Īstenojot kopīgu pieeju mikroapliecinājumu izstrādes un izmantošanas aspektiem ES līmenī, var atbalstīt un pastiprināt valstu centienus. Šī kopīgā pieeja var arī veicināt uzticēšanos starp dalībvalstīm un ieinteresētajām personām. Tāpēc ir svarīgi vienoties par šo kopīgo pieeju, tādējādi izvairoties no mikroapliecinājumu definīciju un standartu skaita ievērojama pieauguma, kas kaitētu to kvalitātei, pārredzamībai, pārrobežu salīdzināmībai, atzīšanai un pārnesamībai visā ES vienotajā tirgū.

ES iniciatīva šajā jomā ir pamatota, ņemot vērā arī vajadzību nodrošināt augšupēju sociālekonomisko konvergenci visā ekonomiskajā un monetārajā savienībā un plašākā nozīmē ES. Pieprasījums pēc prasmēm strauji mainās gan pašās nozarēs, gan starpnozaru līmenī, un dažas nozares būtiski izjūt zaļās un digitālās pārkārtošanās ietekmi, tāpēc, paplašinot piekļuvi apmācības iespējām, var arī uzlabot darba tirgu noturību pret tādiem satricinājumiem kā, piemēram, Covid-19 izraisītie satricinājumi.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, kas definēts LES 5. panta 4. punktā.

Ierosinātā Padomes ieteikuma saturs un forma nepārsniedz tā mērķu sasniegšanai nepieciešamo. Ierosinātās darbības ir proporcionālas izvirzītajiem mērķiem, jo tajās ir ņemta vērā dalībvalstu prakse un valstu sistēmu daudzveidība. Turklāt saistības, ko dalībvalstis uzņemsies, ir labprātīgas un katra dalībvalsts var lemt, kādu pieeju piemērot. Priekšlikumā tiek atbalstīta mikroapliecinājumu izpēte, kas jau ir uzsākta vairākās dalībvalstīs. Priekšlikumā ir īstenota diferencēta pieeja, kas atspoguļo dalībvalstu atšķirīgo ekonomisko, finansiālo un sociālo situāciju un to atšķirīgās izglītības, apmācības, nodarbinātības un darba tirgus sistēmas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Lai sasniegtu iepriekš minētos mērķus, LESD, jo īpaši tā 165. panta 4. punktā, 166. panta 4. punktā, 149. pantā kopā ar 292. pantu, ir paredzēts, ka Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, pieņem ieteikumus. Padomes ieteikums ir piemērots instruments izglītības, apmācības, nodarbinātības un darba tirgus jomā, kuru ES ir pienākums atbalstīt. Tas ir instruments, kas bieži izmantots ES rīcībai šajās jomās. Kā juridisks instruments Padomes ieteikums norāda uz dalībvalstu apņemšanos īstenot izklāstītos pasākumus un nodrošina spēcīgu politisko pamatu sadarbībai šajās jomās, vienlaikus pilnībā atzīstot dalībvalsts piekirtību.

3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Eiropas Komisija 2020. un 2021. gadā rīkoja plašu apspriešanos, lai apkopotu ieinteresēto personu viedokļus. Pēc nozares ekspertu sniegto sākotnējo atsauksmju apkopošanas 2020. un 2021. gadā tika organizētas 53 mērķtiecīgas apspriešanās, lai nodrošinātu visu ieinteresēto personu un sabiedrības locekļu līdzdalību.

Svarīgs šīs apspriešanas posms bija atklāta sabiedriskā apspriešana, kas noritēja no 2021. gada aprīļa līdz jūlijam un kuras laikā tika saņemtas vairāk nekā 500 atbildes no 43 valstīm un vairāk nekā 90 nostājas dokumenti.

Šajā apspriešanā Eiropas Komisija bija apņēmusies novērtēt valstu un ES centienus mikroapliecinājumu izstrādes jomā.

Kopumā visās ieinteresēto personu kategorijās pastāvēja vispārēja vienprātība, ka ir jāizstrādā Eiropas pieeja attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Tomēr saistībā ar dažādiem aspektiem bija vērojamas konkurējošas intereses un perspektīvas, piemēram, par: i) mikroapliecinājumu vienotu darba definīciju; ii) kvalitātes nodrošināšanu un elastību; un iii) mikroapliecinājumu nozīmi.

Mikroapliecinājumu definīciju, kuru Komisija iesniedza apspriešanai, atbalstīja lielākā daļa ieinteresēto personu. Dažos ierosinājumos tika mudināts definēt mikroapliecinājumus kā “neliela apjoma mācības”, nevis “īsas mācības”, lai definīcija nekādā veidā nebūtu saistīta ar kādu laikposmu. Lielākā daļa respondentu atzinīgi novērtēja arī ierosināto standarta komponentu mikroapliecinājumu aprakstīšanai, uzskatot, ka katrs no piedāvātajiem standartiem ir vai nu būtisks, vai ieteicams.

Ieinteresētās personas pauda nostāju, ka šajā kontekstā Savienības galvenā loma ir ierosināt saskaņotu pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem ES līmenī. Ieinteresētās personas arī uzskatīja, ka ES ir īpaši lietderīgi nodrošināt taisnīgus un pārredzamus atzīšanas procesus un sniegt skaidru mikroapliecinājumu definīciju.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Priekšlikuma pamatā ir plašs ziņojumu un pētījumu klāsts par kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju. Priekšlikumā ir ņemta vērā arī Covid-19 pandēmijas un digitālās un zaļās pārkārtošanās ietekme uz izglītības un apmācības sistēmām un nodarbināmību. Īpašu ieguldījumu šīs iniciatīvas kontekstā sniedza: i) Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija; ii) Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs; iii) Eiropas Izglītības fonds; iv) attiecīgie “Erasmus+” projekti; v) ziņojums, kuru sagatavojis Ekspertu tīkls, kas strādā ar izglītības un apmācības sociālo dimensiju (NESET); un vi) konsultāciju grupas ziņojums par mikroapliecinājumu nozīmi augstākajā izglītībā. Šī informācija ir iekļauta pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā.

- **Ietekmes novērtējums**

Ietekmes novērtējums netika veikts, ņemot vērā šādus apstākļus: i) ierosinātās darbības papildina dalībvalstu iniciatīvas; ii) ierosinātajām darbībām ir brīvprātīgs raksturs; un iii) paredzamās ietekmes apjoms. Priekšlikuma izstrādē tika izmantoti īpaši pētījumi un apspriešanās ar dalībvalstīm, sabiedriskā apspriešana un daudzas īpašas apspriešanās ar ieinteresētajām personām.

Pievienotajā dienestu darba dokumentā ir aprakstīts plašs jaunāko pētījumu pierādījumu klāsts, kā arī Eiropas ieinteresēto personu viedokļi un pieredze, lai pamatotu ierosināto ieteikumu. Dienestu darba dokumentā ir sniegti arī spēkā esošu rīcībpolitiku un projektu piemēri šajā jomā, kas strauji attīstās.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Neattiecas.

- **Pamattiesības**

Šajā ierosinātajā Padomes ieteikumā ir ievērotas pamattiesības. Tas sekmē principus, kas atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā²², proti, tiesības uz izglītību, tiesības uz piekļuvi profesionālajai izglītībai un tālākizglītībai (14. pants) un tiesības uz persondatu aizsardzību (8. pants).

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šai iniciatīvai nebūs vajadzīgi papildu resursi no ES budžeta.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Lai atbalstītu īstenošanu, Komisija ierosina sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādāt īpašus norādījumus, rokasgrāmatas un citus konkrētus nodevumus. To pamatā būs pierādījumi, mācīšanās no līdzbiedriem un identificēta labā prakse. Dalībvalstīm tiks ieteikts pēc iespējas drīzāk īstenot ieteikumā aprakstītos principus un iesniegt plānu, kurā izklāstīti attiecīgie pasākumi, ko tās veiks valsts līmenī. Komisija plāno ziņot par ieteikuma izmantošanu, izmantojot attiecīgos Savienības uzraudzības un ziņošanas satvarus.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ieteikumā ir ierosināti norādījumi un darbības, ko dalībvalstis var īstenot, lai uzlabotu tādu neliela apjoma mācību kvalitāti, pārredzamību un izmantošanu, kuru rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi. Priekšlikumā ir izklāstīts ieteikumu kopums dalībvalstīm atbilstoši valsts prioritātēm un apstākļiem. Priekšlikumā Komisija arī tiek aicināta atbalstīt dalībvalstis un

²² OV C 326, 26.10.2012.;
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A12012P%2FTXT>.

ieinteresētās personas, jo īpaši veicinot sadarbību un izstrādājot praktiskus norādījumus un rīkus, lai atbalstītu mikroapliecinājumu izstrādi un izmantošanu. Ieteikumā arī izklāstīta Eiropas Komisijas apņemšanās papildināt un atbalstīt dalībvalstu darbības šajā jomā.

Ieteikuma 1. un 2. punktā dalībvalstīm ir ieteikts īstenot Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai: i) paplašinātu iedzīvotājiem pieejamās mācību iespējas; ii) atbalstītu mikroapliecinājumu sniedzēju sagatavotību; iii) veicinātu iekļautību un vienlīdzīgas iespējas. Mikroapliecinājumi arī palīdzēs sasniegt Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteikto un ES līderu atbalstīto mērķrādītāju, proti, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās apmācībās.

Ieteikuma 3. un 4. punktā ir skaidri norādīts, ka priekšlikuma tvērums paredz izveidot vienotu Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumu sniegšanu. Šī vienotā pieeja ietvers mikroapliecinājumu definīciju un norādījumus par to, kā izstrādāt, piešķirt un aprakstīt mikroapliecinājumus.

Ieteikuma 5. punktā ir iekļautas izmantotās definīcijas.

Ieteikuma 6. punktā dalībvalstis ir mudinātas pieņemt “Savienības standarta” elementus mikroapliecinājumu aprakstīšanai un īstenot Savienības principus attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un piešķiršanu, kā izklāstīts I un II pielikumā.

Ieteikuma 7.–10. punktā ir izklāstītas darbības “mikroapliecinājumu ekosistēmu” izveidei mainīgajās izglītības un apmācības sistēmās, darba tirgos un sabiedrībā.

Ieteikuma 11.–15. punktā ir sniegti ieteikumi par mikroapliecinājumu izmantošanu izglītības un apmācības sistēmās, prasmju rīcībpolitikās un nodarbinātības un aktīvā darba tirgus rīcībpolitikās, kas var kalpot plaša izglītojamo, darba ņēmēju, darba meklētāju un citu personu loka vajadzībām, lai viņi varētu pilnībā gūt labumu gan no sociāli taisnīgas atveseļošanas no Covid-19, gan no taisnīgas pārkārtošanās uz zaļo un digitālo ekonomiku.

Turklāt priekšlikumā ir ierosināts veicināt mikroapliecinājumu izmantošanu, lai palīdzētu darba tirgū atgriezties konkrētām mērķgrupām, jo īpaši minimālo ienākumu saņēmējiem, ilgtermiņa bezdarbniekiem un personām ar zemu kvalifikāciju. Tajā arī ierosināts veicināt mikroapliecinājumu izmantošanu pašnodarbināto personu un platformu darbinieku vidū, kuri, iespējams, nevar piekļūt tradicionālajai izglītībai un apmācībai, bet kuriem ir vajadzīgs mērķtiecīgs atbalsts karjeras attīstībai. Mikroapliecinājumus var izmantot arī konkrētos amatos un profesijās apgūstamu obligāto vai nepieciešamo apmācību rezultātu atzīšanai, piemēram, saistībā ar pirmo palīdzību, ar rokām veicamu apstrādi un mašīnu darbināšanu²³.

Ieteikuma 16.–19. punktā ir atzinīgi novērtēts Komisijas nodoms atbalstīt mikroapliecinājumu izstrādi un izmantošanu: i) izstrādājot vai pielāgojot ES instrumentus un pakalpojumus; ii) atbalstot sadarbību starp dalībvalstīm un ieinteresētajām personām; iii) izstrādājot *Europass* platformu; un iv) atbalstot turpmākus pētījumus par Eiropas pieejas ieviešanu attiecībā uz mikroapliecinājumiem.

Lai sekmētu mikroapliecinājumu pārnesamību un autentiskumu, īstenošanā tiks izmantoti esošie ES instrumenti, ar kuriem tiek atbalstītas indivīdu un organizāciju vajadzības, citstarp sistēma *Europass* un tās digitālie apliecinājuma dokumenti par mācību sasniegumiem. Īstenošanas pamatā būs arī Eiropas studenta kartes iniciatīva, kas ļaus studentiem elektroniski

²³ Šis priekšlikums neattiecas uz reglamentēto profesiju atzīšanu, kā noteikts Direktīvā 2005/36/EK.

un droši kopīgot mikroapliecinājumu rezultātus ar citām izglītības un apmācības iestādēm. Visbeidzot, ES finansējuma programmas un instrumenti palīdzēs atvieglot tādu īsu mācību ieviešanu, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi.

Ieteikuma 20.– 22. punktā ir noteikti ziņošanas mehānismi attiecībā uz ieteikuma īstenošanu.

Pievienotajā dienestu darba dokumentā ir aprakstīts plašs jaunāko pētījumu pierādījumu klāsts, kā arī Eiropas ieinteresēto personu viedokļi un pieredze, lai pamatotu ierosināto ieteikumu. Dienestu darba dokumentā ir sniegti arī spēkā esošu rīcībpolitiku un projektu piemēri šajā jomā, kas strauji attīstās.

Priekšlikums

PADOMES IETEIKUMS

par Eiropas pieeju mikroapliecinājumiem mūžizglītībā un nodarbināmībā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 149. un 292. pantu, kā arī 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropā aizvien vairāk ir cilvēku, kuriem ir jāpapildina zināšanas un jāuzlabo prasmes un kompetences, lai aizpildītu plaisu, kas izveidojusies starp formālo izglītību un vajadzībām, kuras pastāv strauji mainīgajā sabiedrībā un darba tirgū. Atveseļošana no Covid-19 pandēmijas un digitālā un zaļā pārkārtošanās ir paātrinājusi pārmaiņas saistībā ar to, kā mēs dzīvojam, mācāmies un strādājam. Pandēmija ir negatīvi ietekmējusi gan jauniešu, gan pieaugušo karjeras izredzes. Tā ir arī palielinājusi bezdarbu un simtiem miljonu cilvēku Eiropā nodarījusi kaitējumu viņu fiziskajai, garīgajai un emocionālajai labklājībai.
- (2) Viena no lielākajām problēmām, ar ko saskaras Eiropas uzņēmumi un darba devēji, ir nepietiekams vajadzīgo prasmju piedāvājums ES darba tirgū. Vienlaikus darba ņēmēji saskaras ar nepieredzētām izmaiņām darba organizēšanā. Turklāt saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos būtiski mainās uzdevumu profili un prasmju prasības. Kā izklāstīts Padomes Lēmumā par nodarbinātības politikas pamatnostādņem²⁴, dalībvalstīm “būtu jādod iespēja ikvienam paredzēt darba tirgus vajadzības un labāk tām pielāgoties, jo īpaši ar pastāvīgu prasmju pilnveidi un pārkvalificēšanos”. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji reaģē uz vajadzībām savā pašreizējā darbavietā vai pāriet uz jaunām darbavietām un nozarēm, kas paplašinās, piemēram, zaļajām un digitālajām nozarēm, jo īpaši demogrāfiskās novecošanas kontekstā.
- (3) Cilvēkiem ir vajadzīga piekļuve kvalitatīvai mācīšanai un mācībām, kas tiek nodrošinātas dažādos veidos un vidēs, lai pilnveidotu savas personīgās, sociālās, kultūras un profesionālās kompetences. Izglītības un apmācības sistēmām ir jākļūst elastīgākām, un to ietvaros ir jārod risinājumi, lai nodrošinātu uz izglītojamo vairāk vērstu, pieejamāku un iekļaujošāku mācīšanos plašākam profilu klāstam. Neformālās izglītības un apmācības sniedzēji arī risina šo vajadzību, nodrošinot jaunas un inovatīvas iespējas saistībā ar kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju.
- (4) Efektīva mūžizglītības kultūra ir būtiska, lai nodrošinātu, ka ikvienam ir prasmes, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus sabiedrībā, darba tirgū un personīgajā dzīvē. Ir svarīgi,

²⁴ OV L 344, 19.10.2020., 4. lpp.

lai cilvēki visas dzīves laikā varētu piekļūt kvalitatīvai un atbilstošai izglītībai un apmācībai, kvalifikācijas celšanai un pārkvalifikācijai. Mūžizglītības iespējām vajadzētu būt daļai no izglītības un apmācības iestāžu ilgtermiņa stratēģijas, lai uzlabotu to spēju reaģēt uz strauji mainīgajām darba devēju un izglītojamo vajadzībām. Tas ļautu daudzveidīgākam izglītojamo lokam (citstarp šo iestāžu absolventiem un citiem pieaugušajiem izglītības apguvējiem) celt kvalifikāciju un pārkvalificēties. Augstākās izglītības iestādēm, PIA iestādēm un citiem mikroapliecinājumu sniedzējiem ir jāsadarbojas, lai mācību iespēju izstrādē un atjaunināšanā ātri piemērotu jaunākos pētījumu rezultātus.

- (5) Mikroapliecinājumi var palīdzēt apliecināt šo neliela apjoma pielāgoto mācību rezultātus. Tie ļauj mērķtiecīgi un elastīgi apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, lai apmierinātu jaunas vajadzības sabiedrībā un darba tirgū, vienlaikus neaizstājot tradicionālās kvalifikācijas ieguves programmas. Mikroapliecinājumus var izstrādāt un nodrošināt dažādi pakalpojumu sniedzēji dažādās mācīšanās vidēs (neatkarīgi no tā, vai tā ir formālā, neformālā vai ikdienējā mācīšanās).
- (6) Neraugoties uz to, ka mikroapliecinājumus izmanto arvien vairāk, Eiropā attiecībā uz tiem nav noteikta vienota definīcija vai standarti. Tas kavē izpratnes rašanos par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu un tādējādi mazina to potenciālu veicināt elastīgus mācīšanās un karjeras ceļus.
- (7) Eiropas sociālo tiesību pīlāra²⁵ pirmais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, apmācību un mūžizglītību, lai varētu saglabāt un iegūt prasmes, kas ļauj pilnā mērā piedalīties sabiedrības dzīvē un veiksmīgi mainīt darbu darba tirgū visā Eiropas Savienībā. Eiropas sociālo tiesību pīlāra ceturtais princips paredz, ka ikvienam ir tiesības uz savlaicīgu un individuāli pielāgotu palīdzību, lai uzlabotu nodarbinātības vai pašnodarbinātības izredzes. Šīs tiesības uz palīdzību ietver tiesības saņemt atbalstu apmācībai un pārkvalifikācijai. Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā mikroapliecinājumi ir minēti kā inovatīvs instruments, kas “var atvieglot elastīgus mācīšanās ceļus un atbalstīt darba ņēmējus darbā vai profesionālo pārmaiņu laikā”. Mikroapliecinājumi var sniegt ieguldījumu ES pamatmērķu sasniegšanā līdz 2030. gadam, citstarp attiecībā uz mērķrādītāju, kas paredz, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās apmācībās, un mērķrādītāju par vismaz 78 % nodarbinātības līmeni. Abus šos mērķus Portu sociālajā samītā atzinīgi novērtēja ES līderi, sociālie partneri un pilsoniskā sabiedrība un pēc tam 2021. gada 25. jūnijā atbalstīja Eiropadome²⁶.
- (8) Līdztekus rīcības plānam Komisija pieņēma Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (“EASE” ieteikums)²⁷. Šajā ieteikumā ir sniegti konkrēti politikas norādījumi dalībvalstīm par to, kā izstrādāt saskaņotus rīcībpolitiku kopumus, lai atvieglotu profesionālās pārmaiņas un sekmētu atveseļošanu no Covid-19, kurā tiku radīts daudz jaunu darbvietu. Politikas norādījumi attiecas uz kvalifikācijas celšanas un pārkvalifikācijas iespējām un atbalsta pasākumiem.

²⁵ OV C 428, 13.12.2017., 3. lpp.

²⁶ “Eiropadome saskaņā ar Portu deklarāciju atzinīgi vērtē Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteiktos ES pamatmērķus”, Eiropas Savienības Padome (2021), Eiropadomes secinājumi, 2021. gada 24. un 25. jūnijs. *EUCO* 7/21.

²⁷ C(2021) 1372 final.

- (9) Viena no Eiropas Prasmju programmā²⁸ paziņotajām 12 pamatdarbībām ir jauna iniciatīva par Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem. Šīs jaunās iniciatīvas mērķis ir sekmēt mikroapliecinājumu kvalitāti, pārredzamību un ieviešanu visā ES. Prasmju programmā tika izziņota arī iniciatīva par individuālajiem mācību kontiem, lai palīdzētu novērst pastāvošos trūkumus attiecībā uz darbības vecuma pieaugušo piekļuvi apmācībai un ļautu cilvēkiem sekmīgi pārvaldīt profesionālās pārmaiņas darba tirgū. Mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no apmācības, kas pieejama cilvēkiem, lai sekmētu šo individuālo mācību kontu izmantošanu.
- (10) Paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam²⁹ tika paziņots, ka Komisija izstrādās Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai palīdzētu paplašināt mācību iespējas un stiprināt gan augstākās izglītības iestāžu, gan PIA iestāžu nozīmi mūžizglītībā.
- (11) Padomes Ieteikumā par PIA ilgtspējīgai konkurētspējai, sociālajam taisnīgumam un noturībai Komisija tiek aicināta “izpētīt mikroapliecinājumu koncepciju un izmantošanu”.
- (12) “Padomes secinājumos par iniciatīvu “Eiropas universitātes” — Veidot tiltu starp augstāko izglītību, pētniecību, inovāciju un sabiedrību: pavērt ceļu jaunai dimensijai Eiropas augstākajā izglītībā”³⁰ ir uzsvērts, ka mikroapliecinājumi “varētu palīdzēt paplašināt mācīšanās iespējas, lai varētu uzņemt netipiskus izglītojamus un apmierināt pieprasījumu pēc jaunām prasmēm darba tirgū; padarīt mācīšanās pieredzi elastīgāku un modulārāku; atbalstīt piekļuvi augstākajai izglītībai; un iesaistīt izglītojamus neatkarīgi no viņu iepriekšējās kvalifikācijas vai izcelsmes, veicinot pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides iespējas un vienlaikus nodrošinot kvalitatīvu izglītību”.
- (13) Eiropas augstākās izglītības telpas izglītības ministri Romas komunikē par starpvaldību Boloņas procesu³¹ apņēmas palīdzēt savām augstākās izglītības iestādēm: i) dažādot mācību piedāvājumu; un ii) ieviest jauninājumus izglītības saturā un pasniegšanas veidos. Daudzas augstākās izglītības iestādes papildus pilnām augstākās izglītības studiju programmām piedāvā vai plāno piedāvāt mazāka apjoma mācību programmas. Šīs mazāka apjoma programmas ļaus izglītojamajiem dažādos dzīves posmos pilnveidot vai atjaunināt savas kultūrā balstītās, profesionālās un transversālās prasmes un kompetences. Boloņas procesā īstenotās sadarbības ietvaros tiks pētīts, kā un cik lielā mērā šīs mazāka apjoma elastīgās mācību programmas, citstarp tās, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, var definēt, attīstīt, īstenot un atzīt, izmantojot kopīgus instrumentus.
- (14) Izglītības un apmācības sistēmās būtu jāņem vērā visu izglītojamo atšķirīgās individuālās vajadzības, spējas un iespējas. Tām būtu arī jāpiedāvā mācīšanās iespējas visiem, citstarp neformālā un ikdienējā vidē, kā uzsvērts Padomes secinājumos par taisnīgumu un iekļautību izglītībā un mācībās³². Labi izstrādātus mikroapliecinājumus var izmantot kā daļu no mērķtiecīgiem pasākumiem, lai atbalstītu iekļautību un izglītības un apmācības pieejamību plašākam izglītojamo lokam. Šis plašākais

²⁸ C(2020) 274 final.

²⁹ C(2020) 625 final.

³⁰ OV C 221, 10.6.2021., 9. lpp.

³¹ Romas komunikē, ko 2020. gada 19. novembrī pieņēma Eiropas augstākās izglītības telpas ministru konferencē.

³² OV C 221, 10.6.2021., 8. lpp.

izglītojamo loks ietver nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piem., personas ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkus, mazkvalificētus cilvēkus, minoritātes, migrantu izcelsmes cilvēkus, bēgļus un cilvēkus, kuriem ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociāli un ekonomiski nelabvēlīgas situācijas dēļ). Mikroapliecinājumus var izmantot arī nolūkā novērst priekšlaicīgu izglītības un apmācības pārtraukšanu un atbalstīt pāreju no skolas uz darba dzīvi. Ņemot vērā bēgļu un patvēruma meklētāju skaita gaidāmo pieaugumu, būs jāizstrādā stratēģijas, lai efektīvi integrētu šīs grupas izglītības, apmācības un darba sistēmās. Ar mikroapliecinājumu izstrādi saistītie norādījumi un savstarpēja mācīšanās visā ES var veicināt iekļautību un nodrošināt, ka izglītojamie no visām sabiedrības grupām var piekļūt to radītājiem ieguvumiem.

- (15) Mikroapliecinājumi var arī sekmēt to cilvēku profesionālo attīstību un mobilitāti, kuri strādā nestandarta darba veidos, piem., platformu ekonomikā³³. Cilvēkiem, kuri strādā, izmantojot platformas, piekļuve apmācībai ir ierobežota viņu pašnodarbinātā statusa dēļ.
- (16) Mikroapliecinājumi var vērā ņemami sekmēt ES politikas iniciatīvu īstenošanu, lai veicinātu digitālo un zaļo pārkārtošanos. Mikroapliecinājumi var: i) atbalstīt atjauninātā Digitālās izglītības rīcības plāna³⁴ mērķu īstenošanu, lai palīdzētu nodrošināt elastīgas, pieejamas mācīšanās iespējas digitālo prasmju apguvei; un ii) sniegt ieguldījumu Komisijas plāna “Digitālais kompass līdz 2030. gadam” mērķu īstenošanā, proti, līdz 2030. gadam Eiropā radīt digitāli kvalificētu sabiedrību un nodrošināt kvalificētus speciālistus digitālo prasmju jomā. Mikroapliecinājumi var sekmēt arī “Eiropas zaļā kursa”³⁵ īstenošanu, kas ir Eiropas izaugsmes stratēģija, kuras mērķis ir pārveidot Eiropas ekonomiku un sabiedrību un virzīt to uz ilgtspējīgāku attīstību.
- (17) Ar Padomes Ieteikumu par Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūru (EKI) mūžizglītībai³⁶ tiek nodrošināta vienota atsaucē sistēma, lai palīdzētu cilvēkiem un organizācijām salīdzināt gan dažādas kvalifikācijas sistēmas, gan tajās izmantotos kvalifikācijas līmeņus. EKI kā Eiropas atsaucē ietvarstruktūrā var iekļaut visus kvalifikāciju veidus un līmeņus. EKI var iekļaut arī mikroapliecinājumus, kas veido daļu no dalībvalstu kvalifikāciju ietvarstruktūrām.
- (18) Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikumā par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu³⁷ dalībvalstis tika aicinātas līdz 2018. gadam — atkarībā no valsts apstākļiem un īpatnībām un pēc saviem ieskatiem — ieviest pasākumus neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanai. Šī validēšanas kārtība nozīmē, ka cilvēku zināšanas, prasmes un kompetences, ko viņi ieguvuši neformālās un ikdienējās mācīšanās ceļā, var tikt validētas. Tā arī ļauj cilvēkiem iegūt pilnu kvalifikāciju vai — attiecīgā

³³ “Ar jēdzienu “tiešsaistes platformu ekonomika” būtu jāsaprot visa saimnieciskā darbība, kas izriet no faktiskiem vai iecerētiem komercdarījumiem iekšējā tirgū un ko tieši vai netieši veicina tiešsaistes platformas, jo īpaši tiešsaistes starpniecības pakalpojumi un tiešsaistes meklētājprogrammas” (C(2018) 2393 final, 26.4.2018., 1. lpp.).

³⁴ C(2020) 624 final.

³⁵ C(2019) 640 final.

³⁶ OV C 189, 15.6.2017.

³⁷ OV C 398, 22.12.2012.

gadījumā — daļēju kvalifikāciju. Ieteikuma 2020. gada novērtējumā³⁸ tika rosināts vairāk attīstīt saikni starp validēšanu un mikroapliecinājumiem.

- (19) Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. aprīļa Lēmumā (ES) 2018/646 par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*)³⁹ ir noteikts pamats tādu tīmekļa rīku nodrošināšanai, ar kuriem cilvēki var pārvaldīt savu karjeru un mūžizglītību, izmantojot autentifikācijas pakalpojumus attiecībā uz akreditācijas datiem, kas nodrošina mikroapliecinājumu pārnesamību.
- (20) Mikroapliecinājumu atbilstība, izstrāde un atjaunināšana ir atkarīga no: i) sadarbības starp valstu iestādēm, izglītības organizācijām un apmācības organizācijām un to kopdarbības; un ii) nozaru un starpnozaru sociālā dialoga (šajā sociālajā dialogā būtu jāiesaista organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus gan privātajā, gan publiskajā sektorā, mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) un profesionālos un vadošos darbiniekus).
- (21) Šajā ieteikumā pilnībā ir ievēroti subsidiaritātes un proporcionalitātes principi,

IR PIENĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

Mērķi

1. Dalībvalstīm tiek ieteikts īstenot Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem, lai:
 - (a) dotu cilvēkiem iespēju apgūt zināšanas, prasmes un kompetences, kas vajadzīgas, lai gūtu panākumus mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā un pilnībā izmantotu ieguvumus, ko sniedz sociāli taisnīga atveseļošana un taisnīga pārkārtošanās uz zaļo un digitālo ekonomiku;
 - (b) atbalstītu mikroapliecinājumu sniedzēju sagatavotību, lai uzlabotu mācību piedāvājuma pārredzamību un elastību nolūkā dot cilvēkiem iespēju veidot personalizētus mācīšanās un karjeras ceļus;
 - (c) veicinātu iekļautību un vienlīdzīgas iespējas, palīdzot sasniegt noturību, sociālo taisnīgumu un labklājību visiem demogrāfisko pārmaiņu kontekstā un visos ekonomikas ciklu posmos.
2. Dalībvalstīm mikroapliecinājumi būtu jāizmanto kā instruments, kas palīdzētu sasniegt Eiropas sociālo tiesību pīlāra rīcības plānā noteikto un ES līderu atbalstīto mērķrādītāju, proti, ka 60 % pieaugušo katru gadu ir jāpiedalās apmācībās.

Darbības joma

3. Šis ieteikums attiecas uz mikroapliecinājumiem, kā arī rīcībpolitikām, kas var atbalstīt to efektīvu izstrādi un izmantošanu.
4. Mikroapliecinājumus var izmantot, lai papildinātu un uzlabotu izglītības, apmācības, mūžizglītības un nodarbināmības ekosistēmas. Šajā ieteikumā izklāstīto pasākumu

³⁸ SWD(2020) 121 final.

³⁹ OV L 112, 2.5.2018.

mērķis nav aizstāt sākotnējo, augstāko, profesionālo izglītību un apmācību (PIA) vai tradicionālās kvalifikācijas ieguves programmas vai traucēt to īstenošanu. Ar priekšlikumu izveido vienotu Eiropas pieeju attiecībā uz notiekošo un jaunveidojamo mikroapliecinājumu sniegšanas kārtību Eiropas Savienībā un tajā ir dotas definīcijas un norādījumi saistībā ar mikroapliecinājumu izstrādi, piešķiršanu un aprakstīšanu, lai veicinātu to kvalitāti, pārredzamību un ieviešanu.

Definīcijas

5. Šajā ieteikumā piemēro šādas definīcijas:

- (a) “mikroapliecinājums” ir mācīšanās rezultātu dokuments, ko izglītojamais ir ieguvis pēc neliela apjoma mācību apguves. Minētie mācīšanās rezultāti ir novērtēti saskaņā ar pārredzamiem un skaidri definētiem standartiem. Kursi, kuru apguves rezultātā tiek piešķirti mikroapliecinājumi, ir izstrādāti tā, lai izglītojamajam sniegtu konkrētas zināšanas, prasmes un kompetences, kas atbilst sabiedrības, personiskajām, kultūras vai darba tirgus vajadzībām. Mikroapliecinājumi pieder izglītojamajam, tos var koplietot un pārnest. Tie var būt atsevišķi vai apvienoti lielākos apliecinājumos. To pamatā ir kvalitātes nodrošināšana atbilstoši saskaņotiem standartiem attiecīgajā nozarē vai darbības jomā;
- (b) “mikroapliecinājumu sniedzējs” ir jebkurš dalībnieks, citstarp izglītības un apmācības iestādes un organizācijas, sociālie partneri (t. i., organizācijas, kas pārstāv darba ņēmējus un darba devējus), darba devēji un nozare, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un valsts iestādes, kas izstrādā, nodrošina un piešķir mikroapliecinājumus formālās, neformālās un ikdienējās mācīšanās kontekstā;
- (c) “mācību vide” ir dažādas fiziskas, tiešsaistes, kombinētas⁴⁰, virtuālas un digitālas vietas, konteksti un kultūras, kurās cilvēki mācās, aptverot visus apstākļus, kuros var notikt formālā, neformālā un ikdienējā mācīšanās;
- (d) “formālā mācīšanās” ir mācīšanās, kas notiek organizētā un strukturētā vidē, kura īpaši paredzēta mācīšanās nolūkiem, un pēc tās parasti piešķir kvalifikāciju, visbiežāk izsniedzot sertifikātu vai diplomu; tā aptver vispārējās izglītības, sākotnējās un terciārās profesionālās apmācības un augstākās izglītības sistēmas⁴¹;
- (e) “neformālā mācīšanās” ir mācīšanās, kas notiek plānotu aktivitāšu veidā ārpus formālās izglītības un mācībām un ir strukturēta mācīšanās mērķu un laika ziņā, un kurā tiek sniegts noteikta veida mācīšanās atbalsts;⁴²
- (f) “ikdienējā mācīšanās” ir mācīšanās, kas notiek ikdienas aktivitātēs vai pieredzē, kas nav organizēta vai strukturēta mērķu, laika vai mācīšanās atbalsta ziņā; attiecīgā persona to var neapzināties kā mācīšanos⁴³;

⁴⁰ Formālajā izglītībā un apmācībā “kombinēta mācīšanās” nozīmē, ka skola, pedagogs vai audzēknis mācību procesā izmanto vairākas pieejas.

⁴¹ Definīcija ir no Padomes 2012. gada 20. decembra Ieteikuma par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu (OV C 398, 22.12.2012.).

⁴² Definīcija ir no Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* (OV L 189, 28.5.2021.).

- (g) “pārnesamība” ir apliecinājuma dokumenta īpašnieka spēja glabāt savu mikroapliecinājumu paša izvēlētajā sistēmā, kopīgnot apliecinājuma dokumentu ar izvēlēto (valsts vai transnacionāla līmeņa) personu, nodrošinot, ka visas apmaiņā iesaistītās personas spēj saprast apliecinājuma dokumenta saturu un pārbaudīt tā autentiskumu;
- (h) “savienojamība” ir iespēja apvienot dažādus mikroapliecinājumus, tiem loģiski pamatojoties vienam uz otru;
- (i) “novērtējums” ir process vai metode, ko izmanto, lai novērtētu un aprakstītu personu prasmes, kas iegūtas formālā, neformālā vai ikdienējā vidē. Novērtējumu var apliecināt trešā persona, pats izglītojamais (pašnovērtējums) vai abi.

Definīcija un Savienības standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai

6. Dalībvalstīm būtu jāpieņem:

- (a) 5. punkta a) apakšpunktā paredzētā mikroapliecinājumu definīcija;
- (b) Savienības standarta elementi mikroapliecinājumu aprakstīšanai (kā izklāstīts I pielikumā), citstarp šādi obligāti elementi:
 - (1) apmācāmā identifikācija;
 - (2) mikroapliecinājuma nosaukums;
 - (3) izdevēja valsts/reģions;
 - (4) piešķirējiestāde;
 - (5) izdošanas datums;
 - (6) mācīšanās rezultāti;
 - (7) nosacītā darba slodze, kas vajadzīga mācīšanās rezultātu sasniegšanai (ja iespējams, Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmā);
 - (8) attiecīgā gadījumā mācību pieredzes līmenis (un attiecīgā gadījumā cikls), pēc kura apguves iegūst mikroapliecinājumu (Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūra, Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūra);
 - (9) novērtējuma veids;
 - (10) līdzdalības veids mācību pasākumā;
 - (11) kvalitātes nodrošināšanas veids, ko izmanto, lai pamatotu mikroapliecinājumu;

⁴³ Definīcija ir no Regulas (ES) 2021/817 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido Savienības programmu izglītības un mācību, jaunatnes un sporta jomās *Erasmus+* (OV L 189, 28.5.2021.).

- (c) Savienības principi attiecībā uz mikroapliecinājumu izstrādi un izsniegšanu (kā aprakstīts II pielikumā).

Mikroapliecinājumu ekosistēmas izveide

- 7. Dalībvalstīm būtu jāveicina pastāvīga un jauna mikroapliecinājumu izstrāde formālās mācīšanās vidē, citstarp:
 - (a) atbalstot augstākās izglītības iestāžu veiktu izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi, lai piedāvātu mācību iespējas dažādiem izglītojamajiem, jo īpaši paplašinot pievilcīgu, iekļaujošu un uz izglītojamo vērstu mūžizglītības pasākumu piedāvājumu, tostarp ar Eiropas universitāšu alianšu īstenotu darbību palīdzību⁴⁴;
 - (b) atbalstot PIA sniedzēju veikto izpēti par mikroapliecinājumu nozīmi profesionālajā tālākizglītībā, lai atbalstītu pieaugušo kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, citstarp izmantojot PIA profesionālās izcilības centru darbības;
 - (c) nodrošinot publiskā finansējuma pieejamību tādu neliela apjoma izglītības un apmācības programmu izstrādei un nodrošināšanai, kuru apguves rezultātā tiek izsniegti mikroapliecinājumi, visos izglītības un apmācības līmeņos, vienlaikus ņemot vērā iestāžu autonomiju, lai nodrošinātu daudzveidību un radošumu.
- 8. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta pastāvīga un jauna mikroapliecinājumu izstrāde neformālās un ikdienējās mācīšanās vidē, citstarp:
 - (a) atbalstot mikroapliecinājumu nodrošināšanu un izstrādi, arī darot pieejamu publisko finansējumu, ko veic pakalpojumu sniedzēji, kuri nav minēti 7. punktā (šie pakalpojumu sniedzēji ietver uzņēmumus, sociālos partnerus, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējās iestādes un privātos pakalpojumu sniedzējus);
 - (b) veicinot tādu mikroapliecinājumu pilnveidi, kurus izstrādā un apstiprina darba devēju un darba ņēmēju pārstāvji, izmantojot sociālo dialogu;
 - (c) pielāgojot iepriekšējās mācīšanās atzīšanas un neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas procedūras, lai varētu piešķirt mikroapliecinājumus.
- 9. Dalībvalstis tiek mudinātas atbalstīt mikroapliecinājumu kvalitāti un pārredzamību, citstarp:
 - (a) piemērojot, pielāgojot un pilnveidojot kvalitātes nodrošināšanas mehānismus mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji;
 - (b) atbalstot prasmju apzināšanas sistēmu izmantošanu darba tirgus vajadzību un demogrāfisko pārmaiņu analizēšanai, lai ar to palīdzību varētu identificēt gadījumus, kad jāizstrādā vai jāatjaunina mikroapliecinājumi;

⁴⁴ OV C 221, 10.6.2021.

- (c) nodrošinot, ka pakalpojumu sniedzēji publicē to piedāvāto mikroapliecinājumu katalogus, kā arī attiecīgā gadījumā savu rīcībpolitiku attiecībā uz citu pakalpojumu sniedzēju izdoto mikroapliecinājumu atzīšanu;
 - (d) attiecīgā gadījumā integrējot mikroapliecinājumus valsts kvalifikāciju ietvarstruktūrās un sistēmās.
10. Dalībvalstīm būtu jāsekmē un jāatbalsta efektīva sadarbība, pārvaldība un partnerības starp: i) izglītības un apmācības iestādēm; ii) sociālajiem partneriem; iii) darba devējiem un nozarēm; iv) pilsoniskās sabiedrības organizācijām; un v) valsts iestādēm. Šīs sadarbības, pārvaldības un partnerības ietvaros būtu jānosaka vajadzības attiecībā uz mikroapliecinājumiem, tie kopīgi jāizstrādā un jāatjaunina.

Mikroapliecinājumu potenciāla izmantošana

11. Dalībvalstīm mikroapliecinājumi būtu jāintegrē gan izglītības un apmācības sistēmās, gan prasmju rīcībpolitikās, citstarp:
- (a) iekļaujot mikroapliecinājumus piedāvātajos valsts izglītības un apmācības kursu katalogos;
 - (b) izmantojot mikroapliecinājumus, lai uzlabotu izglītības un apmācības pieejamību visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošām un neaizsargātām grupām (piem., cilvēkiem ar invaliditāti, vecāka gadagājuma cilvēkiem, mazkvalificētiem cilvēkiem, minoritātēm, migrantu izcelsmes cilvēkiem, bēgļiem un cilvēkiem, kuriem ir mazāk iespēju viņu ģeogrāfiskās atrašanās vietas un/vai sociālekonomiski nelabvēlīgā stāvokļa dēļ);
 - (c) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu pāreju no vidējās izglītības vai PIA uz augstāko izglītību un augstākās izglītības studiju programmu pabeigšanu;
 - (d) izmantojot mikroapliecinājumus kā papildu līdzekli, lai uzlabotu plašāka izglītojamo loka digitālās pamatprasmes un padziļinātas prasmes un kompetences saskaņā ar Digitālās izglītības rīcības plānu;
 - (e) izmantojot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu mācību izstrādi un nodrošināšanu vides ilgtspējas jomā, valsts līmenī īstenojot Padomes ieteikumu par mācīšanos vidiskās ilgtspējas sekmēšanai;
 - (f) veicinot to, ka izglītības un apmācības iestādes un citi pakalpojumu sniedzēji — sadarbībā ar to zināšanu un inovācijas ekosistēmu — izmanto mikroapliecinājumus, lai palielinātu mikroapliecinājumu nozīmi un to pozitīvo ietekmi uz attiecīgo pilsētu un reģionu ekonomiku;
 - (g) veicinot izpratni par mikroapliecinājumiem un to izmantošanu, nodrošinot skolotāju un pasniedzēju (piem., “Erasmus+” skolotāju akadēmiju kontekstā), kā arī akadēmisko aprindu pārstāvju un pētnieku pastāvīgu profesionālo pilnveidi;

- (h) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai jaunākos pētījumu rezultātus ātri integrētu mācību iespējās, stiprinot sinerģiju starp Eiropas izglītības telpu un Eiropas pētniecības telpu;
 - (i) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu Eiropas izglītības telpā, lai cīnītos pret aizspriedumiem, kas saistīti ar dzimumu, un citiem diskriminējošiem stereotipiem attiecībā uz studiju izvēli, kā arī izglītības praksēs un materiālos.
12. Dalībvalstīm mikroapliecinājumi būtu jāintegrē savās nodarbinātības rīcībpolitikās un aktīvā darba tirgus rīcībpolitikās (t. i., nodarbinātības dienestos, mācību atbalstā un nodarbinātības stimulus), jo īpaši:
- (a) izmantojot mikroapliecinājumus, lai: i) novērstu prasmju neatbilstību un trūkumus konkrētās ekonomikas nozarēs un reģionos; un ii) nodrošinātu darba ņēmēju kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju, ņemot vērā darba tirgū pieprasītās prasmes un pieejamās darbvietas, jo īpaši saistībā ar digitālo un zaļo pārkārtošanos;
 - (b) iekļaujot mācību kursus, pēc kuru apguves tiek piešķirti mikroapliecinājumi, atzītu apmācību iespēju valsts reģistrā, kas var būt saistīts ar individuālajiem mācību kontiem un citām apmācības atbalsta sistēmām;
 - (c) veicinot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai atjauninātu un uzlabotu pašnodarbināto un nestandarta nodarbinātībā iesaistīto darbinieku prasmes, arī to cilvēku prasmes, kuri strādā, izmantojot platformas;
 - (d) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu mērķtiecīgās iniciatīvās, lai atbalstītu un motivētu nelabvēlīgā situācijā esošas un neaizsargātas grupas (piem., minimālo ienākumu saņēmējus, ilgtermiņa bezdarbniekus un mazkvalificētus cilvēkus) atgriezties darba tirgū;
 - (e) pētot mikroapliecinājumu nozīmi sistēmās, ar kurām īsteno Garantiju jauniešiem, lai atbalstītu jauniešus, arī saistībā ar sagatavošanas apmācību un kvalitatīviem tālākizglītības vai apmācības piedāvājumiem;
 - (f) pētot mikroapliecinājumu nozīmi, valsts līmenī īstenojot Ieteikumu par iedarbīgu un aktīvu atbalstu nodarbinātībai pēc Covid-19 krīzes (*EASE*);
 - (g) pētot mikroapliecinājumu izmantošanu, lai izpildītu normatīvās prasības attiecībā uz kvalifikācijas celšanu un pārkvalifikāciju konkrētās darbvietās un darba veidos (piem., attiecībā uz licencēm, obligāto apmācību un atļaujām).
13. Dalībvalstīm būtu jāatbalsta Eiropas Informācijas centru tīkls Eiropas reģionā (*ENIC* un *NARIC*), lai izstrādātu atzīšanas procedūras mikroapliecinājumiem, ko izsniedz dažādu veidu pakalpojumu sniedzēji, arī izpētot mikroapliecinājumu automatiskas atzīšanas iespēju⁴⁵.

⁴⁵ Kā noteikts Padomes Ieteikumā par to, kā sekmēt augstākās izglītības un vidējās izglītības un mācību kvalifikāciju un ārvalstīs pavadītu mācību periodu rezultātu automatisku savstarpēju atzīšanu.

14. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai informācija un ieteikumi par mikroapliecinājumu identificēšanu un atlasī attiecīgā gadījumā tiktu iekļauta mūžizglītības profesionālās orientācijas pakalpojumos. Tie ietver profesionālās orientācijas pakalpojumus universitāšu karjeras centros, valsts nodarbinātības dienestos (VND), privātos nodarbinātības dienestos, sociālajos dienestos, kā arī citus orientācijas pakalpojumus (nodarbinātība, karjera, izglītība un apmācība, trenēšana). Iekļaujot šajos pakalpojumos norādījumus par mikroapliecinājumiem, būtu jāsniedz labums visiem izglītojamajiem, arī nelabvēlīgā situācijā esošiem un neaizsargātiem izglītojamajiem.
15. Dalībvalstīm būtu:
- (a) jādefinē pasākumi, pamatojoties uz attiecīgo valsts noteikto kārtību un finanšu shēmām šā ieteikuma īstenošanai. Būtu jāiekļauj pasākumi, kuriem attiecīgā gadījumā piešķir valsts resursus, nodrošinot to saikni ar individuāliem mācību kontiem (pienācīgi ņemot vērā izglītības, apmācības un darba tirgus organizāciju atbildību un autonomiju valsts kontekstā);
 - (b) pēc iespējas labāk jāizmanto Savienības fondi un instrumenti, lai atbalstītu vajadzīgās reformas, sākot no veicinoša satvara līdz mikroapliecinājumu izstrādei un izmantošanai. Minētie fondi un instrumenti ietver Atveseļošanas un noturības mehānismu, Atveseļošanas palīdzību kohēzijai un Eiropas teritorijām (*REACT-EU*), Eiropas Sociālo fondu Plus, “*Erasmus+*”, Eiropas Solidaritātes korpusu, Eiropas Reģionālās attīstības fondu, *InvestEU*, pamatprogrammu “Apvārtnis Eiropa”, *Interreg Europe*, programmu “Digitālā Eiropa”, Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Modernizācijas fondu, kā arī īpaši pielāgotu speciālo zināšanu pieprasīšanu, izmantojot tehniskā atbalsta instrumentu.

Komisijas atbalsts

Padome atzinīgi novērtē Komisijas nodomu:

16. vajadzības gadījumā izstrādāt un pielāgot esošos Savienības rīkus un pakalpojumus, lai atbalstītu mikroapliecinājumu izstrādi, ko veic visu veidu pakalpojumu sniedzēji, citstarp:
- (a) atbalstot pamatnostādņu izstrādi par to, kā veicināt pārredzamību un piemērot pašreizējos ES un Boloņas instrumentus augstākās izglītības jomā mikroapliecinājumu iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanai;
 - (b) pētot, kā pielāgot Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmas lietotāju rokasgrāmatu augstākās izglītības jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus;
 - (c) pētot, kā pielāgot un attīstīt ES rīkus prasmju un kvalifikāciju jomā, lai integrētu mikroapliecinājumus PIA sistēmās;
 - (d) veicinot *ENIC* un *NARIC* ieguldījumu mikroapliecinājumu atzīšanā tālākizglītības un/vai nodarbinātības nolūkiem, arī izstrādājot norādījumus un apmācību;

- (e) izstrādājot norādījumus par to, kā mikroapliecinājumus iekļaut valstu kvalifikāciju ietvarstruktūrās (VKI);
 - (f) atbalstot Eiropas studentu kartes iniciatīvas izstrādi, lai ļautu studentiem elektroniski un droši kopīgot mikroapliecinājumu rezultātus ar citām izglītības un apmācības iestādēm.
17. Sekmēt sadarbību starp dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, citstarp:
- (a) veicinot Eiropas sadarbību mikroapliecinājumu kvalitātes nodrošināšanā;
 - (b) stimulējot mikroapliecinājumu izmantošanu Eiropas universitāšu aliansēs un PIA izcilības centros, lai veicinātu un sekmētu mikroapliecinājumu ieviešanu plašākā izglītības un apmācības kopienā;
 - (c) atbalstot mikroapliecinājumu izmantošanu “*Erasmus+*” skolotāju akadēmijās un citos skolotāju izglītības un skolotāju apmācības nodrošinātāju pasākumos, lai risinātu skolotāju pastāvīgas profesionālās izaugsmes vajadzības;
 - (d) veicinot mikroapliecinājumu jautājuma iekļaušanu Prasmju pilnveides paktā un saistītajās sadarbības iniciatīvās, citstarp nozaru sadarbības plānā prasmju jomā, kā arī pilnveidotās Eiropas Mācekļību alianses un Digitālo prasmju un darbvietu koalīcijas darbā;
 - (e) atbalstot VND un darba devēju sadarbību un paraugprakses apmaiņu saistībā ar to, kā izmantot mikroapliecinājumus, lai atbalstītu nodarbināmību VND tīkla kontekstā;
 - (f) veicinot sadarbības projektus starp sociālajiem partneriem saistībā ar to, kā izmantot un ieviest mikroapliecinājumus, lai apmierinātu prasmju vajadzības Eiropas, valstu, vietējā un reģionālā līmenī, kā arī dažādās nozarēs.
18. Atbalstīt ieteikuma tehnisko īstenošanu, pētot turpmākās norises *Europass* platformā, lai nodrošinātu:
- (a) informāciju par tādu mācību iespējām, kuru apguves rezultātā tiek iegūti mikroapliecinājumi, un pakalpojumu sniedzējiem, kas īsteno Eiropas pieeju attiecībā uz mikroapliecinājumiem;
 - (b) atbalstu mikroapliecinājumu autentifikācijai, izmantojot Eiropas digitālos apliecinājuma dokumentus par mācību sasniegumiem;
 - (c) atbalstu mikroapliecinājumu pārnēsāmībai, savienojamībai, sadarbībai, informācijas par mikroapliecinājumiem apmaiņai un kopīgošanai, izmantojot Eiropas atvērto standartu, kas nosaka vienotu mikroapliecinājumu formātu.
19. Atbalstīt turpmākus pētījumus par: i) Eiropas pieejas attiecībā uz mikroapliecinājumiem ieviešanu, arī attiecībā uz to, kā tos izmanto izglītības un apmācības sniedzēji, darba devēji un sociālie partneri; ii) konkrētiem rezultātiem un ieguvumiem izglītojamajiem; un iii) to pievienoto vērtību salīdzinājumā ar tradicionālo nodrošinājumu un papildinot to.

20. Dalībvalstīm un Komisijai būtu kopīgi jāstrādā, lai uzlabotu mikroapliecinājumu jomā īstenotās datu vākšanas tvērumu un atbilstību Savienības līmenī. Veicot šo darbu, galvenā uzmanība būtu jāpievērš: i) ieguldījumiem pieaugušo izglītībā valsts kontos un budžetos; un ii) papildu pierādījumiem par faktoriem, kas ietekmē cilvēku stimulus un motivāciju iesaistīties apmācībā.

Ziņojumu sniegšana

21. Dalībvalstīm šis ieteikums būtu jāīsteno pēc iespējas drīzāk un līdz (ievietot datumu — 12 mēneši pēc pieņemšanas Padomē) jāiesniedz plāns, kurā izklāstīti attiecīgie pasākumi, kas valsts līmenī jāveic, lai atbalstītu ieteikuma mērķu sasniegšanu līdz 2025. gadam.
22. Komisijai sadarbībā ar dalībvalstīm un pēc apspriešanās ar attiecīgajām ieinteresētajām personām būtu jānovērtē šā ieteikuma īstenošanā gūtie panākumi, izmantojot attiecīgās Savienības uzraudzības un ziņošanas sistēmas, un piecos gados pēc ieteikuma pieņemšanas par to jāziņo Padomei.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*